

1. Epiloog – Wat deze reeks wel en niet wil zijn

Epiloog – Na *Mens en doel*

Deze reeks wil geen nieuw systeem introduceren. Ze wil ook geen bestaand systeem verbeteren. Wat hier is verkend, is geen methode om beter te geloven, maar een andere manier van kijken.

Mens en doel is geschreven vanuit de overtuiging dat veel religieuze en existentiële vragen vastlopen omdat ze bij de mens beginnen. Bij zijn keuze, zijn verantwoordelijkheid, zijn groei, zijn falen. Deze reeks heeft bewust dat vertrekpunt losgelaten.

Niet omdat de mens onbelangrijk zou zijn, maar omdat hij niet het centrum is.

Wat hier wordt betoogd, is geen pleidooi voor passiviteit of fatalisme. Het is evenmin een ontkenning van verantwoordelijkheid of betrokkenheid. Het is een ontmanteling van het idee dat de mens zichzelf moet dragen — geestelijk, moreel of existentieel.

Daarom eindigt deze reeks niet met toepassingen, stappen of adviezen. Niet omdat het leven onbelangrijk zou zijn, maar omdat het doel niet ligt in wat de mens tot stand brengt. Het doel ligt buiten hem — en juist daarin ontstaat ruimte om te leven.

Wie hier rust vindt, hoeft niets vast te houden.

Wie hier weerstand voelt, hoeft niets los te laten.

Dit is geen conclusie die geëist wordt, maar een perspectief dat zich aandient.

2. Instaptekst – Voor nieuwe lezers

Nieuw hier? Lees dit eerst.

Deze serie gaat niet over hoe je een beter mens, een betere gelovige of een sterker individu wordt. Ze stelt juist die vraag ter discussie.

Mens en doel verkent een bijbels perspectief waarin niet de mens, maar God het vertrekpunt is. Niet menselijke autonomie, keuze of groei staat centraal, maar een doel dat buiten de mens ligt — en waaraan hij deel krijgt.

Onderwerpen als de boom in de hof, kwaad en lijden, vrije wil, religie en geestelijke groei worden hier niet behandeld als losse thema's, maar als onderdelen van één lijn: de ontmanteling van menselijke maakbaarheid.

Deze teksten willen niets afdwingen. Ze willen iets zichtbaar maken.

Niet om antwoorden te geven, maar om aannames te bevragen.

Je kunt de reeks chronologisch lezen, maar dat hoeft niet. Elke aflevering staat op zichzelf, al verdiepen ze elkaar. Lees wat je tegenkomt — en laat het liggen wat (nog) niet spreekt.

3. Overzicht – *Mens en doel* in zeven kernzinnen

Mens en doel – De lijn in één oogopslag

1. **Het doel van het leven ligt niet bij de mens, maar bij God.**
2. **De boom in de hof ontmaskert autonomie, niet alleen ongehoorzaamheid.**
3. **Vruchteloosheid is geen ontsporing, maar een door God geplaatste werkelijkheid ‘in hoop’.**
4. **Wat in Genesis begint als zelfbepaling, wordt in Romeinen 8 zichtbaar als onmacht.**
5. **Vrije wil is geen bijbels fundament, maar een moderne reddingsboei voor autonomie.**
6. **Religie faalt omdat zij de mens activeert waar hij eerst bevrijd moet worden.**
7. **Geestelijke groei is niet dat het individu groter wordt, maar dat de Ene Nieuwe Mens zichtbaar wordt.**